
godovina šole

Osnovna šola Ledina je naslednica šole častitljive starosti. Kje je že tisto daljnje leto **1855**, ko je v drugem nadstropju magistratne hiše v Ljubljani zaživela kot samostojna enorazredna mestna deška šola? S takrat le 56 učenci se je podala na pot učenosti, da bi danes pod njeno streho nabiralo znanje 560 učencev in učenk.

Število učencev je iz leta v leto naraščalo, tako se je iz enorazrednice leta **1857** razvila dvorazrednica, naslednje leto že trirazrednica in **1861**. leta štirirazredna glavna mestna deška šola. Prostorska stiska se je iz leta v leto večala, šola se je pogosto selila, saj je leta **1875**, ko je bila spremenjena v petrazrednico, štela že 380 učencev. Le učencev, kajti v šolo na Ledini so vse do konca II. svetovne vojne hodili po učenost le dečki.

Neprimerne prostorske razmere so mestni šolski svet, ki je bil zadolžen za razvoj mestnega šolstva, prepričale, da je treba **I. mestni deški ljudski šoli** priskrbeti spodobno streho nad glavo. In tu se začne naša zgodba in razlog za letošnje praznovanje: **110 - letnica šolskega poslopja**

1889 4. oktober 1889 v Avstro-Ogrski

Slovesna otvoritev novega šolskega poslopja na Poljskih ulicah v Ljubljani, prestolnici Kranjske z nekaj več kot 30 000 prebivalci.

Župan Peter Grasselli je ključe slovesno izročil ravnatelju Andreju Praprotniku.

Šola je bila zgrajena po načrtih arhitekta Jaromira Hanuša. Stroški zanjo in za opremo so znašali 200 000 avstrijskih kron.

Pouk je potekal v slovenskem jeziku, nemškega jezika so se učenci učili od 3. razreda dalje. Učitelj je uporabljal le troje: tablo, kredo in šibo.

Na šoli je tedaj poučevalo šest (z ravnateljem, ki je poučeval z dvotretjinsko obveznostjo, sedem) rednih učiteljev in dva pomožna učitelja.

Predmetnik je obsegal deset predmetov: verouk, slovenski in nemški jezik, pisanje, računanje, risanje, telovadbo, petje, zemljepis, zgodovino in prirodopisje.

Starši so plačevali "ukovino" - šolnino vse do razpada stare monarhije leta 1918. Šolnine ni bilo treba plačevati le najbolj revnim družinam.

V poslopje se je tedaj vselila tudi pripravljalna obrtna šola, ki je delovala ob torkih proti večeru in ob nedeljah popoldne.

1890/91 Šola je uredila prelep ŠOLSKI VRT s sadnimi in gozdnimi drevesi ter gredami s cveticami in vrtninami.

Poljske ulice so bile ob 300-letnici rojstva češkega pedagoga preimenovane v Komenskega

ulico.

- 1895** 15. april 1895 - potres v Ljubljani. Stavba je ob rušilnem potresu ostala nepoškodovana. Del vrta so tega leta preuredili v igrišče in prostor za potrebe telesne vzgoje.
- 1899** Na šolskem vrtu sta našla svoj prostor majhna ribnika z vodnimi rastlinami ter zastekljen panj čebel za potrebe pouka prirodopisja.
- 1910** Šola je bila preimenovana v **I. mestno petrazredno deško ljudsko šolo in obrtno pripravljalnico v Ljubljani.**
- 1912/13** Šola je postala šestrazrednica.
- I. svetovna vojna** Šola je bila nekajkrat izpraznjena za potrebe vojaštva, učitelji so učence poučevali v privatnih stanovanjih. Razmere so se normalizirale šele v šolskem letu 1919/20.
- 1918** Z nastankom kraljevine Jugoslavije se je tudi v šolstvu marsikaj spremenilo.
- 1919** Nemščina je bila kot obvezni predmet ukinjena, postopoma jo je zamenjala srbohrvaščina. Sprejet je bil nov učni načrt za "realije", tj. naravoslovje s prirodopisom.
- 1925** V šolsko zgradbo se je naselil vrtec. Šola je začasno upravljala dnevno zavetišče učencev brez staršev na Taboru.
- 1926** Šola se je spremenila v petrazrednico.
- 1929** Z novim šolskim zakonom je šola postala osnovna šola s 4 razredi in 5., prvim višješolskim razredom.
- 1937** Šolo so preimenovali po nekdanjem ravnatelju v **I. državno deško ljudsko šolo Andreja Praprotnika v Ljubljani.**
- 1938/39** Poslopje je bilo ob pripravah na 50-letnico šolskega poslopja prenovljeno in modernizirano (zunanost in notranjost).
- II. svetovna vojna** Pouk je bil nereden, moten, prekinjan. Italijani so v šolo namestili vojaštvo, Nemci so v poslopje prignali taboriščnike z Raba in iz Gonarsa, 1944/45 so bivali v šoli ruski ujetniki, maja 1945 pa se je v šoli za krajši čas utaboril partizanski štab.
- V času okupacije se je spremenil predmetnik: učenci so se morali trikrat tedensko učiti italijanščine, kasneje nemščine.
- 1946** Na Ledini so se poleg dečkov začele šolati tudi deklice. Šolo so preimenovali v **I. državno mešano ljudsko šolo Ledina.**

V razredih je bil zaradi nerednega obiskovanja pouka med vojno velik starostni razpon. Predmetniki so se iz leta v leto spreminjali. Največ ur je bilo namenjenih slovenskemu jeziku in matematiki. Verouk je bil neobvezen in po pouku po dve uri tedensko.

- 1947** I. državna mešana ljudska šola Ledina se je združila z učiteljsko osnovno šolo in tako tedaj postala s 724 učenci največja šola v Ljubljani. Kot HOSPITACIJSKA ŠOLA je nudila 100 do 200 hospitacij letno za učitelje pripravnike, v kasnejših letih tudi dvakrat toliko.
- 1953** Na šoli so odprli sodobno opremljeno šolsko ambulanto, leto dni kasneje je zaživela tudi zobna ordinacija.
- 1954** V Ljubljani sta bila ustanovljena Komisija za preučevanje šolstva in Pedagoški center, predhodnika današnjega Zavoda Republike Slovenije za šolstvo.
- Ledinsko učiteljstvo je aktivno sodelovalo pri oblikovanju sodobnejših pristopov poučevanja.
- 1956** Šoli je bil odvzet velik del dvorišča in čudovit vrt v korist Kartonažne tovarne Ljubljana.
- V zameno je šola dobila prizidek (3 učilnice in športno igrišče na zahodni strani).
- 1958** Šola je bila z odlokom občine Ljubljana Center preimenovana v **Osnovno šolo Ledina**.
- 1959** S šolsko reformo je bila uvedena osemletka.
- Na Pediatrični kliniki je bil ustanovljen prvi **bolnišnični oddelek**, ki je deloval pod okriljem Osnovne šole Ledina.
- 1963** Peči na trdo gorivo je zamenjala centralna kurjava.
- 1965** Z nadzidavo (7 učilnic) in prizidkom na severni strani (telovadnica in hišnikovo stanovanje) je bil spremenjen zunanji videz šole.
- 1984** Na šoli se je pojavil prvi računalnik Commodore, ki nam ga je podarilo podjetje Petrol.
- 1989** Z vključitvijo v projekt RAČEK smo na šoli dobili prvo računalniško učilnico v kletnih prostorih šole.
- 1991** Uresničile so se tisočletne sanje Slovencev, da bi svobodno zaživel v samostojni državi Sloveniji.
- Spremenil se je predmetnik: srbohrvaščina, ki se je poučevala v 5. razredu, je bila ukinjena.
- V okviru projekta Ministrstva za šolstvo in šport: Latinski jezik v osnovni šoli se je tega leta začelo učiti latinščine 32 učencev.
- V šolski knjižnici začetek računalniške obdelave in izposoje knjižničnega gradiva.
- 1992** V objektu Ledina centra v neposredni bližini šole je v zameno za šolsko zemljišče šola dobila novo, prostorno telovadnico.
- Z vključitvijo v projekt PETRA smo računalniško učilnico preselili v primernejši, a še vedno preveč utesnjen prostor v II. nadstropju.

- 1993** Na šoli smo v 5. razredu začeli s tako imenovanimi obveznimi izbirnimi vsebinami. Učenci so lahko izbirali med latinskim in nemškim jezikom, eksperimentalnim naravoslovjem in športom.
- 1994** V objektu Ledina centra smo uredili novo računalniško učilnico in se vključili v projekt Računalniško opismenjevanje - RO.
- Šola je za leto dni postala OSREDNJA ŠOLA na področju zbiranja in obdelave podatkov, zanimivih za izobraževanje.
- S sodelovanjem v razvojnih skupinah za slovenski jezik, likovno vzgojo, tehnično vzgojo ter v razvojnih skupinah za elektronske prosojnice in oblikovanje testov je OŠ Ledina RAZVOJNA ŠOLA na področju uvajanja računalnika v pouk.
- 1996** V pritličju šole smo stekleno dvorano spremenili v novo, svetlo in prostorno računalniško učilnico ter v okviru projekta RO prevzeli vlogo IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA.
- 1997** Osnovna šola Ledina je bila z vzgojo za ohranjanje kulturne in naravne dediščine, z vzgojo za strpne medsebojne odnose in vzgojo za mir sprejeta v ASP mrežo UNESCOVIH ŠOL.
- Nagrado Republike Slovenije na področju šolstva za leto 1997 je za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju na področju osnovnega šolstva prejela naša učiteljica Marija Dornik, predmetna učiteljica matematike in fizike.
- Mednarodni likovni natečaj je za nagrado popeljal našo šolo na Kitajsko.
- 1998** Osnovna šola Ledina se je z željo po kvalitetnejšem življenju vključila v mrežo ZDRAVIH ŠOL.
- Obvezne izbirne vsebine smo obogatili še z možnostjo učenja francoskega jezika.
- V okviru mednarodnega sodelovanja se je naša šola mudila na obisku v Naganu na Japonskem.
- 1999** Na Osnovni šoli Ledina je potekala pripravljalna konferenca učiteljev iz treh držav: Francije, Danske in Slovenije za vključitev naše šole v mednarodni projekt COMENIUS.
- 2000** Prvi razredi so začeli z delom po programu devetletne osnovne šole.
- Šola je bila sprejeta v slovensko zvezo EKO šol.
- OŠ Ledina se je vključila v natečaj Evropa v šoli in tako širila idejo o možnosti sožitja med Evropskimi narodi.
- 2001** Zasnovan je bil mednarodni projekt »Dobre vesti iz naše šole in našega mesta«.
- Projekt je bil predstavljen na 6. mednarodni računalniški konferenci v Piranu.
- Šolo je obiskala ugledna gostja – evropska komisarka za okolje Margot Wallström.
- Ledinski učitelji se vključijo v pripravljane testnih nalog za preverjanje znanja po končani drugi triadi devetletne OŠ (Republiški izpitni center).

- 2002** Uspešno se nadaljuje izmenjava učencev z Realschule iz Nemčije.
- Ledinci obišejo svoje vrstnike v Alpnu.
- 2003** S programom 9-letne OŠ začenjajo sedmošolci.
- Program 9-letne OŠ so v tem šolskem letu uspešno zaključili učenci 1. in 2. razreda.
- Na Ledini smo imeli odmevno tiskovno konferenco z gostjo županjo mesta Danico Simšič in nacionalno koordinatorko ASPnet mreže v Sloveniji Alenke Aškerc Mikeln.
- Vključili smo se v evropski projekt Pomladni dan v Evropi in tako odprli vrata razgovorom o aktualnem vključevanju Slovenije v Evropsko unijo.
- 2004** V projektu Unesco ASPnet mreža šol je bilo šoli zaupano vodenje Unesco ASPnet središča za ljubljansko območje.
- V okviru projekta ENIS so učitelji naše šole sodelovali v podprojektu VALNET, kjer so validirali nova učna okolja.
- 2005** 150-letnica šole je bila priložnost za prenovno celostno grafično podobo šole, pri čemer nam je pomagal Blaž Bajželj, nekdanji učenec oblikovalec. Z metuljem na ledini je odlično upodobil igrivost otroka na poti v odraslost.
- V sklopu praznovanja, ki je obsegalo izdajo zbornika, razstavo v Slovenskem šolskem muzeju, slavnostno prireditev in ostale spremljevalne dejavnosti, smo v okviru Unesco projekta »Dediščina v rokah mladih: Mladi posvojijo spomenik« ledinski učenci in učitelji posvojili svojo šolo in se zavezali skrbeti zanjo.
- Za udejanjanje Unescovih vrednot, s posebnim poudarkom na učenju sodelovanja, sožitja, sprejemanju drugačnosti, strpnosti ter razvijanja in kultiviranja osebnosti, je OŠ Ledina za leto 2005 prejela Plaketo glavnega mesta Ljubljane.

Utrinke iz zgodovine šole izbrali in uredili Ljubica Kosmač in Gabrijela Škraba iz zbornika Ledina 100, raziskovalne naloge mentorice Nevenke Osterman in iz arhivskega gradiva.